

Beraber oturulan gayrimenkulün Mahkeme Kararına istinaden e e intikal ettikten sonra satılması durumunda iktisap tarihi hk.

Belge türü	�zelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[M�K.80-2014/378]-2302
Tarih	29.09.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup MüdürlüĐü)

Sayı : 62030549-120[M K.80-2014/378]-2302

29/09/2014

Konu : Beraber oturulan gayrimenkulün Mahkeme Kararına istinaden e e intikal ettikten sonra satılması durumunda iktisap tarihi.

İlgide kayıtlı  zelge talep formunda, 1985 yılında evlendiğinizi, 18/07/2011 tarihinde anlaşmalı boşanma neticesinde mahkeme kararına istinaden birlikte yaşadığınız söz konusu gayrimenkulün tapuda adınıza kaydedildiğini belirterek eşiniz tarafından 1980 yılında alınan söz konusu gayrimenkulün satışı halinde değer artış kazancının hesaplanıp hesaplanmayacağı hususunun sorulduğu anlaşılmakta olup Başkanlığımız g r    aşağıda açıklanmıştır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Değer Artışı Kazançları" başlıklı Mükerrer 80'inci maddesinde;

"Aşağıda yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazançlarıdır.

...

6. İktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70 inci maddenin birinci fıkrasının (1), (2), (4) ve (7) numaralı bentlerinde yazılı mal (gerçek usulde vergiye tâbi çiftçilerin ziraî istihsalde kullandıkları gayrimenkuller dahil) ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak beş yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar (Kooperatiflerin ortaklarına bu sıfatları dolayısıyla tahsis ettikleri gayrimenkulleri tahsis tarihinde ortak tarafından satın alınmış sayılır.).

Bu maddede geçen "elden çıkarma" deyimini, yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade eder." hükmüne yer verilmiştir.

Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç, (1.1.2014 tarihinden itibaren) 9.700 Türk Lirası gelir vergisinden müstesna tutulmuştur.

Diğer taraftan, anılan Kanun'un Mükerrer 81' inci maddesinin birinci fıkrasında; değer artışında safi kazancın elden çıkarma karşılığında alınan para ve ayınlarla sağlanan ve para ile temsil edilebilen her türlü menfaatlerin tutarından, elden çıkarılan mal ve hakların maliyet bedelleri ile elden çıkarma dolayısıyla yapılan ve satıcının uhdesinde kalan giderlerin ve ödenen vergi ve harçların indirilmesi suretiyle bulunacağı hükme bağlanmış olup, son fıkrasında ise "Mal ve hakların elden çıkarılmasında iktisap bedeli, elden çıkarılan mal ve hakların, elden çıkarıldığı ay hariç olmak üzere Devlet İstatistik Enstitüsünce belirlenen toptan eşya fiyat endeksindeki artış oranında artırılarak tespit edilir. Şu kadar ki, bu endekslemenin yapılabilmesi için artış oranının % 10 veya üzerinde olması şarttır." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Türk Medeni Kanunu'nun 705'inci maddesinde,

"Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur.

Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; Kadıköy 3. Aile Mahkemesinin Esas No: 2011/562, Karar No: 2011/537 kararına istinaden söz konusu gayrimenkul maddi ve manevi tazminat karşılığı adınıza devredildiğinden ivazlı intikal sayılmaktadır. Gayrimenkulün mülkiyetini kazandırıcı işlem olarak Mahkeme kararının dikkate alınması gerekmektedir. Bu sebeple gayrimenkulün 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun Mükerrer 80'inci maddesinin birinci fıkrasının (6)'ıncı bendine istinaden mahkeme karar tarihinden itibaren beş yıllık süre içerisinde satılması halinde satıştan elde edilecek kazancın ilgili yıl için belirlenen istisna tutarını aşan kısmının değer artışı kazancı olarak değerlendirilerek beyan

edilmesi gerekmektedir.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 1' inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğu, 2'nci maddesinin (b) bendinde ise mal tabirinin; mülkiyete konu olabilen menkul ve gayrimenkul şeylerle mameleke girebilen diğer bütün hakları ve alacakları ifade ettiği, (d) bendinde de ivazsız intikal tabirinin, hibe yoluyla veya herhangi bir tarzda olan ivazsız iktisapları ifade ettiği açıklanmış, maddenin parantez içi hükmü ile de maddi ve manevi bir zarar karşılığı verilen tazminatların ivazsız intikal mahiyetinde sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un 11'inci maddesinde de bu vergiye konu olacak malların değerlendirme gününün, miras yoluyla meydana gelen intikallerde mirasın açıldığı, diğer suretle meydana gelen intikallerde malların hukuken iktisap edildiği gün olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 19' uncu maddesinde, vergi alacağının vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın meydana gelmesi veya hukuki durumun oluşması ile doğacağı belirlenmiştir. Veraset ve intikal vergisinde de vergi alacağı; ölüm, ölüme bağlı bir tasarruf, bağış ve sair surette bir ivazsız intikalin meydana geldiği zaman doğmaktadır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 174' üncü maddesinde "Mevcut veya beklenen menfaatleri boşanma yüzünden zedelenen kusursuz veya daha az kusurlu taraf, kusurlu taraftan uygun bir maddi tazminat isteyebilir. Boşanmaya sebep olan olaylar yüzünden kişilik hakkı saldırıya uğrayan taraf, kusurlu olan diğer taraftan manevi tazminat olarak uygun miktarda bir para ödenmesini isteyebilir" denilmektedir. Aynı Kanunun 184 üncü maddesinin 5 numaralı fıkrasında ise boşanma veya ayrılığın fer'i sonuçlarına ilişkin anlaşmaların hakim tarafından onaylanmadıkça geçerli olmayacağı hükmü yer almaktadır.

Talep formu eki Kadıköy 3'üncü Aile Mahkemesinin Esas No: 2011/562, Karar No: 2011/537 sayılı boşanma kararı ile 18/07/2011 tarihinde boşanmanıza, eşinizle aranızda düzenlenen ve İstanbul İli Beşiktaş İlçesi, Dikilitaş Mahallesi'nde bulunan ve tapunun 4 ada, 59 pafta, 85 numaralı parselinde kayıtlı taşınmazın 25/1000 arsa paylı zemin kat 3 numaralı dükkan niteliğindeki bağımsız bölümdeki 4/24 hissesi ve İstanbul İli Beşiktaş İlçesi, Dikilitaş Mahallesi'nde bulunan ve tapunun 657 ada, 60 pafta, 34 parsel, 7 numaralı bağımsız bölümdeki taşınmazın davalı tarafından davacıya devri ile tapuya tesciline karar verilmiştir.

Bu itibarla eşinizden boşanma karşılığı alınan taşınmazın, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 2'inci maddesinin (d) bendinin parantez içi hükmünde belirtilen tazminatlar kapsamına girmesi nedeniyle

veraset ve intikal vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026